

Kópia
NPM

**Obvodné oddelenie Policajného
zboru Sered'**

**Správa z monitoringu národného
preventívneho mechanizmu**

Adresa zariadenia: Pekárska 1162/3, 926 01 Sered'

Dátum vykonania návštevy: 8. júl 2025

Dátum vydania správy: 8. december 2025

JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M. (Tübingen)

Verejný ochranca práv

5675/2025/KVOP

OrderNumber

3

RegistryRecordNumber

20838/2025

RegistryRecordType

Záznam na odoslanie - ex off

RegistryRecordFormat

Hodnoverne elektronický

01	Úvod	3
01.1.	Systematické návštevy a ich účel	3
01.2.	Priebeh návštevy	4
01.3.	Právna úprava	4
02	Zistenia	5
03	Odporúčania	7

01 ÚVOD

01.1. SYSTEMATICKÉ NÁVŠTEVY A ICH ÚČEL

Od 1. mája 2023 plní verejný ochranca práv úlohy Národného preventívneho mechanizmu (ďalej len „NPM“) podľa Opčného protokolu k Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (ďalej len „OPCAT“).¹ Na základe tohto mandátu vykonáva monitorovací tím NPM systematické návštevy miest, kde sa nachádzajú alebo sa môžu nachádzať osoby obmedzené na slobode. **Monitoring vykonávaný ako súčasť NPM má preventívny charakter, jeho účelom je pôsobiť do budúcnosti a zvyšovať štandard podmienok, v ktorých sú držané osoby obmedzené na slobode.**

Systematické návštevy podľa OPCAT sa vykonávajú zásadne neohlásene. Podľa platnej právnej úpravy sa pôsobnosť verejného ochrancu práv pri výkone úloh NPM vzťahuje taktiež na celý policajného zaistenia a určené priestory.²

Systematická návšteva NPM sa začína úvodným rozhovorom s vedením zariadenia a pokračuje súkromnými rozhovormi s osobami obmedzenými na slobode, príslušníkmi Policajného zboru alebo inými osobami, ktoré si monitorovací tím vyberie. Počas monitoringu policajných cieľ sa členovia monitorovacieho tímu NPM zameriavajú najmä na zaobchádzanie s osobami obmedzenými na slobode, vrátane používania donucovacích prostriedkov, materiálne podmienky a spôsob realizácie práv a povinností osôb obmedzených na slobode. Monitoring policajných cieľ tiež zahŕňa prehliadku priestorov, pozorovanie, vyhotovovanie fotodokumentácie a nahliadanie do spisov.

Po skončení návštevy, doplnení potrebných podkladov a v prípade potreby na základe následnej komunikácie so zainteresovanými orgánmi verejnej moci a inými aktérmi, vydáva verejný ochranca práv závery, správy a odporúčania, vrátane osobitnej správy o priebehu a výsledkoch návštevy zariadenia.³

Finálnu verziu správy z vykonanej návštevy zašle kontrolovanému subjektu s lehotou na jeho vyjadrenie, pričom očakáva, že zariadenie sa k správe vyjadrí a uvedie, či navrhované opatrenia akceptuje a zrealizuje, resp. navrhne alternatívne opatrenia a možnosti ich realizácie.

V prípade potreby si môže vyžiadať vyjadrenie doplňujúceho charakteru. Ak bude odpoveď zariadenia považovať za nedostatočnú, obráti sa na nadriadený orgán alebo v prípade, ak nadriadený orgán neexistuje, priamo na vládu Slovenskej republiky. O svojich zisteniach

¹ § 3 ods. 2 zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

² § 3 ods. 3 písm. c) zákona o verejnom ochrancovi práv.

³ § 22a ods. 1 zákona o verejnom ochrancovi práv.

môže informovať aj verejnosť, resp. v zariadení vykonať kontrolnú návštevu.

Anonymizovanú správu z návštevy zariadenia (s výnimkou mien osôb poverených vedením zariadenia), ako aj stanovisko zariadenia k zisteniam verejný ochranca práv uverejní na webovej stránke Kancelárie verejného ochrancu práv.

01.2. PRIEBEH NÁVŠTEVY

Neohlásená návšteva Obvodného oddelenia Policajného zboru Sered' (ďalej ako „OO PZ Sered'“) sa uskutočnila dňa 8. júla 2025. Návštevy sa zúčastnili právnici Mgr. Nora Konrády Beliová, Mgr. Katarína Jurová, JUDr. František Tóth, Ph.D., a sociálna pracovníčka Mgr. Michaela Vilhanová.

Po rozhovore s riaditeľom OO PZ Sered' sa monitorovací tím NPM zameral na materiálne podmienky určeného priestoru, keďže uvedené oddelenie nedisponuje žiadnou celou policajného zaistenia (ďalej ako „CPZ“). Pri osobe, ktorú je potrebné umiestniť do CPZ sa podľa vyjadrenia riaditeľa OO PZ Sered' využíva CPZ v Galante alebo CPZ v Trnave. Umiestňovaniu osôb do určeného priestoru sa snažia predchádzať a siahajú po tejto možnosti len v prípade, keď sa osoba správa problémovo. Počas výkonu monitorovacej návštevy sa v určenom priestore nenachádzali žiadne osoby.

Monitorovací tím NPM si následne vyžiadal prehľad osôb umiestnených v určenom priestore za posledných 6 mesiacov a úradné záznamy k použitiu donucovacích prostriedkov. Podľa vyjadrenia riaditeľa a predloženej dokumentácie bola v stanovenom období v určenom priestore umiestnená len jedna osoba.

01.3. PRÁVNA ÚPRAVA

Základná právna úprava práv a povinností osôb umiestnených v celách policajného zaistenia a materiálno-technických štandardov je obsiahnutá v zákone o Policajnom zbore.⁴ Na podzákonnej úrovni je to nariadenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 92/2015 o celách policajného zaistenia v znení neskorších predpisov. Určené priestory upravuje rovnako zákon o policajnom zbore, avšak materiálne podmienky týchto priestorov nie sú na zákonnej úrovni upravené.⁵ Na zabezpečenie jednotného postupu príslušníkov Policajného zboru pri aplikácii ustanovenia zákona o policajnom zbore týkajúceho sa určených priestorov vydal prezident Policajného zboru príkaz zo dňa 9.3.2023.

Pri posudzovaní podmienok v policajných celách a zaobchádzania s osobami NPM zohľadňuje aj medzinárodné štandardy a odporúčania. Ide najmä o všeobecné štandardy a správy z návštev Slovenskej

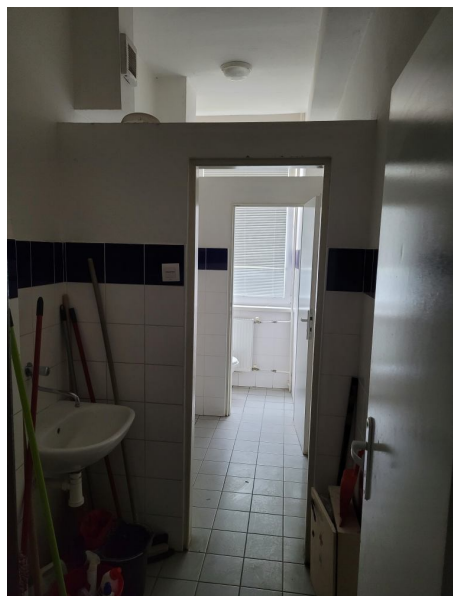
⁴ zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

⁵ Kancelária verejného ochrancu práv eviduje Nariadenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 9. júla 2025 o určenom priestore na útvare Policajného zboru, ktoré nadobúda účinnosť 1. januára 2026.

republiky Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (ďalej len „Výbor CPT“) a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.

02 ZISTENIA

MATERIÁLNE PODMIENKY

OO PZ Sered' disponuje jedným určeným priestorom, ktorý sa nachádza na prízemí budovy neďaleko miestnosti pre stálu službu. Tento priestor je presvetlený dvoma veľkými oknami, ktoré sa dajú otvoriť na žiadosť policajta. Vybavený je len dvoma kovovými lavicami upevnenými k podlahe, čím pôsobí veľmi priestranne a vzdušne. Teplota počas monitorovacej návštevy bola v priestore primeraná. Dve monitorovacie kamery pripevnené v protihľých rohoch stien zaznamenávajú celý určený priestor.

Systém na privolanie pomoci tzv. hláska sa v priestore nenachádza. To môže predstavovať riziko, najmä pre osoby so zdravotnými problémami, ktoré sú na oddelenie privádzané. Aj podľa Výboru CPT je potrebné prijať primerané kroky na zabezpečenie možnosti rýchleho kontaktu osôb umiestnených v určenom priestore s dozorným personálom. V opačnom prípade existuje značné riziko, že sa načas nezareaguje na rôzne incidenty.⁶

V prípade keď zaistená osoba potrebuje využiť toaletu, môže o tom upovedomiť službukonajúceho policajta. Toalety sú v samostatnej miestnosti neďaleko určeného priestoru, čím poskytujú zaisteným osobám súkromie.

Určený priestor nedisponuje nástennými hodinami a osobné hodinky sú zaisteným osobám odoberané. Osoby teda počas umiestnenia v určenom priestore nemajú informáciu o aktuálnom čase či dĺžke svojho umiestnenia. Takáto strata istoty a kontroly môže u zaistených osôb viesť k zbytočnej nervozite a dezorientácii. Absenciu hodín je pritom možné vyriešiť ich jednoduchou inštaláciou v rámci, príp. mimo určeného priestoru, tak aby na ne osoby počas umiestnenia videli.⁷

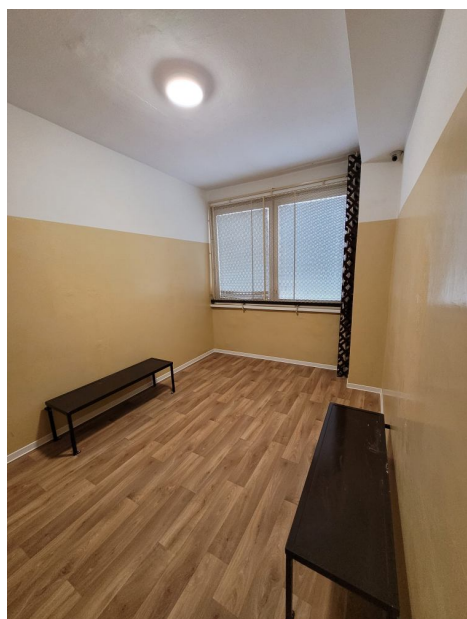
⁶ Európsky výbor na zabránenie mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT). Aktualizácia štandardov CPT ohľadom policajného zaistenia. Výňatok z dvanástej všeobecnej správy (2002). Dostupné na: <https://rm.coe.int/16806cd1e8>

⁷ Napríklad v Arménsku je zaužívanou praxou policajného zboru ponechávanie osobných hodínok osobám umiestneným do cieľ policajného zaistenia, vďaka čomu majú tieto osoby prehľad o čase. Okrem toho sa v celách policajného zaistenia osobám obmedzeným na slobode ponechávajú dioptrické okuliare, pretože sú v zmysle vnútroštátnej legislatívy chápané ako zdravotnícka pomôcka. Cely policajného zaistenia sú navyše povinne vybavené rádioprijímačmi. Pozri: Rozhodnutie vlády Arménskej republiky Č. 574-N o schválení vnútorných predpisov zariadení na zadržiavanie osôb pôsobiacich v rámci systému polície Arménskej republiky (No. 574-N Decision of the Government of the Republic of Armenia on approving the internal regulations of the Holding Facilities for Detainees operating within the system of the Police of the Republic of Armenia).

ODOBERANIE POUČENÍ A ZDRAVOTNÍCKYCH POMÔCOK

OO PZ Sered' využíva vzorové poučenia, ktoré poskytuje Prezídium Policajného zboru, vrátane tých v cudzom jazyku⁸, ktoré slúžia pri zaistení cudzincov.

Podľa slov riaditeľa, zaistené osoby dostávajú po predvedení na oddelenie primerané poučenie, ktoré si osoby naštudujú a prečítajú. Toto poučenie si však v určenom priestore neponechávajú s odôvodnením, že by nemali mať pri sebe žiadne predmety, ktorými by si mohli spôsobiť zranenie, alebo sa sebapoškodiť. V danom prípade by údajne aj rezné poranenie listom papiera s už naštudovaným a prečítaným poučením mohlo viesť k reálnemu ublíženiu.

Po jednej strane vnímame dôraz, ktorý kladie OO PZ Sered' na zdravie a život zaistených osôb, avšak nemožnosť mať pri sebe v určených priestoroch poučenie, ktoré údajne pre zaistené osoby predstavuje potenciálne riziko nemôžeme hodnotiť ako prihládanie na individuálne potreby. Hlavne vzhľadom na skutočnosť, že určený priestor je práve z bezpečnostných dôvodov pod kamerovým systémom a nebezpečným predmetom by mal byť list papiera, ktorý na niektorých oddeleniach za bezpečnostné riziko považované nie je a osobám sa poučenia ponechávajú. Pritom žiadne z týchto oddelení nám neavizovalo bezpečnostné incidenty spojené s papierom.

V súvislosti s informovaním o právach zadržaných osôb Výbor CPT vyzval v roku 2018 slovenské orgány, aby zabezpečili, že všetky osoby, ktorých osobná sloboda bola z akéhokoľvek dôvodu obmedzená políciou, budú v plnej miere informované o všetkých ich právach už od momentu obmedzenia osobnej slobody. Malo by sa to zabezpečiť prostredníctvom poskytnutia jasnej ústnej informácie pri zadržiavaní, doplnenej pri najbližšej možnej príležitosti (t. j. hneď po predvedení na policajné oddelenie).⁹

V rámci umiestnenia do určeného priestoru sa osobám odoberajú všetky veci, vrátane dioptrických okuliarov. Podľa slov riaditeľa, by sa údajne 75 ročnému pánovi okuliare isto neodoberali, ak je zjavné, že bez nich nevidí. Takáto osoba by vraj bola posudzovaná do veľkej miery individuálne. Tím NPM oceňuje tento prístup, no zároveň zdôrazňuje, že posudzovanie individuálneho rizika by sa malo vzťahovať na každú zaistenú osobu a malo by byť vhodným spôsobom vyhodnocované a dokumentované počas celého umiestnenia v určenom priestore. Vnámame ako neprimerané plošné odoberanie zdravotníckych pomôcok, pokiaľ nie je u danej osoby vyhodnotená určitá miera rizika.

Nevylučujeme, že môže dôjsť k situáciám, kedy policajt po individuálnom posúdení charakteristík či správania konkrétnej osoby

⁸ Napríklad podľa dokumentácie NPM tím zistil, že bolo použité tlačivo v srbskom jazyku.

Riaditeľ sa zároveň vyjadril, že použili aj poučenie v maďarskom jazyku.

⁹ Správa pre vládu Slovenskej republiky o návšteve Slovenskej republiky, ktorú uskutočnil Európsky výbor na zabránenie mučeniu a neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (CPT) v dňoch 19. až 28. marca 2018. Str. 20. Dostupné na: <https://rm.coe.int/168094fd72>

vyhodnotí, že by okuliare mohli predstavovať vec, ktorá by mohla byť zneužitá k sebapoškodzovaniu alebo k ohrozeniu inej osoby. V takom prípade je však nevyhnutné pravidelne vyhodnocovať trvanie tohto rizika a po jeho pominutí okuliare osobe odovzdať. Považujeme za potrebné **hľadať rovnováhu medzi zaistením bezpečnosti a ochranou ľudských práv.**

NEPRIMERANE DLHÉ POUŽITIE DONUCOVACÍCH PROSTRIEDKOV

Na základe predloženej dokumentácie, NPM tím zistil, že na OO PZ Sered' bola predvedená a držaná osoba, u ktorej boli použité donucovacie prostriedky, a to putá, nepretržite v čase od 22:00 h. do 02:00. Osoba bola podľa úradného záznamu pod vplyvom alkoholu a neustále u nej pretrvávala agresivita a vyhrážky, pričom svojim konaním spôsobila zranenie zasahujúcemu policajtovi. Z tohto dôvodu boli u danej osoby nasadené putá v zmysle zákona o Policajnom zbore.¹⁰

Vzhľadom na vysoko obmedzujúci charakter pút je však nevyhnutné, aby bolo ich použitie ukončené ihneď po pominutí rizika. Ak však trvajú dôvody zaistenia, má byť táto situácia riešená čo najskorším umiestnením osoby v cele policajného zaistenia v súlade so zákonom.

03 ODPORÚČANIA

Obvodné oddelenie Policajného zboru Sered'

do 3 mesiacov	• Zabezpečiť v určenom priestore systém na privolanie príslušníkov. • Inštalovať nástenné hodiny do ciel policajného zaistenia alebo ich okolia tak, aby ich umiestnené osoby mohli vidieť.
priebežne	• Ponechávať písomné poučenia a dokumenty súvisiace so zadržaním, osobám obmedzeným na slobode v čase ich umiestnenia v určenom priestore. • Odoberať zdravotnícke pomôcky len v prípadoch kedy pre tento postup existuje dôvod a uviesť ho do príslušnej dokumentácie.

¹⁰ zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

Kópia

RegistryFileNumber
5675/2025/KVOP

OrderNumber
3

RegistryRecordNumber
20838/2025

RegistryRecordType
Záznam na odoslanie - ex offo

RegistryRecordFormat
Hodnoverne elektronický